

Set de măsuri

**privind realizarea Observațiilor finale cu privire la cel de-al șaselea raport periodic al Republicii Moldova oferite de către Comitetul ONU
pentru Eliminarea Discriminării împotriva Femeilor**

Nr.	Observații finale	Activități	Responsabili	Parteneri	Termen limită
Obiectivele de dezvoltare durabilă					
1.	Comitetul salută sprijinul internațional pentru atingerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă și cheamă la implementarea egalității de gen <i>de jure</i> (juridic) și <i>de facto</i> (în fapt), în conformitate cu dispozițiile Convenției, pe tot parcursul procesului de implementare a Agendei 2030 de Dezvoltare Durabilă. Comitetul reamintește importanța Obiectivului 5 și a integrării principiilor egalității și nediscriminării în toate cele 17 obiective. Acesta îndeamnă statul parte să recunoască femeile ca forță motrice a dezvoltării durabile a statului parte și să adopte politici și strategii relevante în acest sens.	Documente de politici aprobate în concordanță cu Strategia Națională de Dezvoltare Moldova 2030.	Cancelaria de Stat	Ministere Alte autorități publice centrale Autorități publice locale Organizațiile societății civile Parteneri de dezvoltare	2021-2024
Vizibilitatea Convenției, a Protocolului opțional și a recomandărilor generale ale Comitetului					

2.	Comitetul recomandă statului parte:				
	(a) Să consolideze pregătirea tuturor oficialilor relevanți cu privire la Convenție, Protocolul opțional și la recomandările generale ale Comitetului;	Integrarea subiectului în Planul anual de dezvoltare profesională a funcționarilor publici la comanda de stat.	Cancelaria de Stat, Academia de Administrare Publică	Ministere Autorități publice centrale Autorități publice locale Organizațiile societății civile Parteneri de dezvoltare	2021-2024
	(b) Să organizeze sistematic cursuri de instruire pentru judecători, procurori, forțele de ordine, avocați și alți profesioniști din domeniul juridic, ceea ce le va permite să aplice direct dispozițiile Convenției și/sau să interpreteze legislația națională în conformitate cu Convenția;	Încorporarea privind formarea de gen/CEDAW în programele de formare inițială și continuă a cadrelor din sistemul de justiție.	Institutul Național al Justiției Ministerul Afacerilor Interne Centrul de Instruire a Avocaților al Uniunii Avocaților din Republica Moldova	Organizațiile societății civile Parteneri de dezvoltare Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității Avocatul Poporului	2021-2024
	(c) Să sporească gradul de conștientizare a publicului cu privire la drepturile femeilor în temeiul Convenției, procedurile din Protocolul opțional și legislația națională ce interzice discriminarea împotriva femeilor.	Activități de informare și sensibilizare incluse în planurile instituționale ale APC.	Autorități administrative centrale	Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare	2021-2024
Discriminarea în bază de gen					
3.	Comitetul recomandă statului parte să modifice Legea cu privire la asigurării egalității de șanse între	Elaborarea proiectului de lege pentru	Ministerul Justiției	Autorități publice centrale	2023

	femei și bărbați și/sau Legea cu privire la asigurarea egalității pentru a include o definiție cuprinzătoare a discriminării împotriva femeilor ce va acoperi, pe lângă discriminarea directă și indirectă, și discriminarea în sfera publică și privată, precum și alte forme de discriminare, în conformitate cu Articolul 1 din Convenție.	revizuirea cadrului normativ privind asigurarea egalității și a mecanismului instituțional. Planul de acțiuni al Guvernului pentru perioada 2023 (obiectivul 1.37): Proiect de lege aprobat de Guvern și prezentat Parlamentului.		Organizațiile societății civile Parteneri de dezvoltare Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității	
Acces la Justiție					
4.	Comitetul recomandă statului parte:				
	(a) Să modifice Articolul 78 din Codul contravențional pentru a elimina prevederile ce îi scutesc pe făptuitorii violenței împotriva femeilor de răspundere penală și pentru a încuraja femeile să raporteze cazurile de violență în bază de gen autorităților competente, fără teamă de stigmatizare, asigurându-le accesul la justiție penală;	Proiect de lege pentru modificarea unor acte normative.	Ministerul Justiției Ministerul Afacerilor Interne	Autorități publice centrale Procuratura Generală Organizațiile societății civile Parteneri de dezvoltare	2022
	(b) Să sporească gradul de conștientizare a femeilor, inclusiv a celor care aparțin grupurilor etnice minoritare, a femeilor cu dizabilități, a femeilor migrante, a femeilor în etate și a femeilor lesbiene, bisexuale și transsexuale, cu privire la drepturile	Activități incluse în planurile instituționale ale APC.	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale Ministerul Justiției Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Educației, Culturii și Cercetării	Organizațiile societății civile Parteneri de dezvoltare Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și	2021-2024

	lor și la căile de atac disponibile pentru a solicita aceste drepturi;		Agenția Relații Interetnice	Asigurarea Egalității Avocatul Poporului	
	(c) Să asigure resurse umane, tehnice și financiare adecvate pentru asigurarea de asistență juridică garantată de stat, în conformitate cu Legea Nr. 196/2016 (Legea Nr. 45-XVI cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie);	Proiect de lege pentru aprobarea Strategiei pentru asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2021-2024 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 789/2020.	Ministerul Justiției Consiliul Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat	Organizațiile societății civile Parteneri de dezvoltare	2021-2024
	(d) Să soluționeze aspectele legate de accesibilitatea fizică și informațională în instanțele de judecată, inclusiv lipsa acomodării rezonabile în cadrul proceselor judiciare și privarea de capacitatea legală pe motiv de dizabilitate.	Planul de acțiuni privind implementarea Programului național de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități pentru anii 2017 -2022 (obiectivul 7. activitatea 7.5) - activitatea care se desfășoară anual pe baza resurselor financiare disponibile.	Ministerul Justiției Consiliul Superior al Magistraturii	Organizațiile societății civile Parteneri de dezvoltare	2022
Instrumente naționale pentru promovarea femeilor					
5.	Comitetul recomandă statului parte:				
	(a) Să reia, fără întârziere, activitățile Comisiei guvernamentale pentru egalitatea între femei și bărbați sau să ia în considerare crearea unui alt organ de coordonare a mecanismelor de promovare a dimensiunii de gen în cadrul Cabinetului;	Proiect de modificare a Hotărârii Guvernului cu privire la Consiliul Național pentru Drepturile Omului nr. 65/2019.	Cancelaria de Stat (Consiliul Național pentru Drepturile Omului) Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale	Autorități Publice Centrale Organizațiile societății civile Parteneri de dezvoltare	2022
	(b) Să reia, fără întârziere, procesul legislativ de modificare a Legii 298/2012 cu privire la	Proiect de lege pentru revizuirea cadrului normativ	Ministerul Justiției	Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea	2023

	activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, pentru a oferi Consiliului un mandat solid privind drepturile femeii și autoritatea de a emite hotărâri obligatorii și de a impune sancțiuni în cazuri de discriminare bazată pe criteriul de gen, cu alocarea resurselor adecvate;	privind asigurarea egalității și a mecanismului instituțional. Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2020-2023 (obiectivul 1.37).		Discriminării și Asigurarea Egalității	
	(c) Să asigure o coordonare eficientă între punctele focale locale de gen, unitățile de coordonare a dimensiunii de gen din cadrul diferitelor ministere, Direcția politici de asigurare a egalității între femei și bărbați din cadrul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Comisia guvernamentală pentru egalitatea între femei și bărbați sau un organ alternativ de coordonare a aspectelor legate de dimensiunea de gen din cadrul Guvernului, prin definirea clară a mandatelor și responsabilităților acestora în implementarea legislației naționale și a cadrului de politici privind egalitatea de gen;	Proiect de modificare a Legii nr. 5/2006 cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați.	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale Autorități Publice Centrale	Organizațiile societății civile Parteneri de dezvoltare	2024
	(d) Să organizeze în mod sistematic instruire privind drepturile femeilor și egalitatea de gen pentru funcționarii publici la numirea inițială a acestora, să organizeze în mod regulat cursuri de perfecționare continuă și să monitorizeze progresul,	Integrarea subiectului în Planul anual de dezvoltare profesională a funcționarilor publici la comanda de stat.	Cancelaria de Stat Academia de Administrare Publică	Ministere, alte autorități publice centrale Autorități publice locale Organizațiile societății civile	2021-2024

	cu scopul de a asigura integrarea dimensiunii de gen în toate sectoarele;			Partenerii de dezvoltare	
	(e) Să stabilească mecanisme de monitorizare a bugetării sensibile la dimensiunea de gen în toate sectoarele;	Implementarea Ordinului ministrului finanțelor nr. 209/2015 cu privire la aprobarea Setului metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului. Identificarea și stabilirea setului de indicatori sensibili la gen pentru monitorizarea programelor bugetare, în conformitate cu Ordinul nr. 209/2015.	Ministerul Finanțelor Autorități publice centrale	Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare	2024
	(f) Să consolideze capacitatea Direcției politici de asigurare a egalității între femei și bărbați din cadrul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale de a coordona și monitoriza implementarea legislației și a măsurilor de politici referitoare la egalitatea de gen, inclusiv Strategia pentru asigurarea egalității între femei și bărbați (2017–2021) și planurile de acțiuni aferente.	Elaborarea noului document de politică publică pe domeniul egalității de gen.	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale Autorități publice centrale	Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare	2022
Instituțiile naționale pentru drepturile omului					
6.	Comitetul recomandă statului parte:				
	(a) Să asigure resurse umane, tehnice și financiare corespunzătoare Oficiului Avocatului	Planul național de acțiuni pentru drepturile omului (Domeniul de intervenție:	Ministerul Justiției Ministerul Finanțelor	Avocatul Poporului Organizațiile societății civile	2022

	Poporul pentru a-i permite să-și îndeplinească în mod eficient mandatul său de promovare și protejare a drepturilor femeilor și a egalității de gen;	Instituțiile naționale de protecție a drepturilor omului, Obiectivul I.) proiect de lege de modificare a Legii cu privire la Avocatul poporului 52/2014		Partenerii de dezvoltare	
	(b) Să asigure independența Avocatului Poporului din cadrul Oficiului Avocatului Poporului și să implementeze pe deplin recomandările Subcomitetului de acreditare al Alianței globale a instituțiilor naționale pentru protecția drepturilor omului, în 2018.	Asigurarea implementării Legii cu privire la Avocatul poporului nr. 52/2014.	Avocatul Poporului		2021-2024
Măsuri speciale temporare					
7.	În conformitate cu articolul 4(1) din Convenție și cu recomandarea generală nr. 25 (2004) privind măsurile speciale temporare, Comitetul recomandă statului parte:				
	(a) Să introducă o cotă minimă de 40% de reprezentare a femeilor și a bărbaților în Guvern;	Proiect de modificare a legii cu privire la Guvern.	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale Cancelaria de Stat	Autorități Publice Centrale Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare	2024
	(b) Să furnizeze informații în următorul său raport periodic cu privire la implementarea cotei minime de 20% de reprezentare a femeilor în forțele de poliție;	Planul de acțiuni al Poliției privind creșterea ponderii și rolului femeilor în Poliție pentru perioada 2018 – 2020.	Ministerul Afacerilor Interne	Asociația Femeilor din Poliție	2024

	(c) Să sporească gradul de conștientizare a legiuitorilor, a factorilor de decizie, a altor funcționari publici și a angajatorilor din sectoarele public și privat cu privire la natura și importanța măsurilor speciale temporare pentru realizarea egalității reale între femei și bărbați în toate domeniile reglementate de Convenție în care femeile sunt subreprezentate sau defavorizate;	Integrarea subiectului în Curricula de instruire pentru funcționarii publici.	Academia de Administrare Publică	Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare	2024
	(d) Să adopte măsuri speciale temporare pentru accelerarea accesului egal la funcții publice, educație și angajare în câmpul muncii pentru femeile din grupurile subreprezentate, precum femeile de etnie romă, femeile din rândul minorităților naționale, femeile din mediul rural, femeile în etate și femeile cu dizabilități.	Acordarea serviciilor și măsurilor noi de ocuparea a forței de muncă, conform Legii nr.105/ 2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj. Acțiuni incluse în proiectul următoarelor planuri de acțiuni pentru implementarea documentelor de politici în domeniul ocupării forței de muncă pentru sporirea gradului de incluziune în câmpul muncii a femeilor din diverse categorii.	Ministerul Sănătății Muncii și Protecției Sociale (Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă) Ministerul Educației, Culturii și Cercetării	Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare	2021-2024
Stereotipuri					
8.	Comitetul își reiterează recomandarea anterioară (CEDAW/C/MDA/CO/4-5, par. 18) și recomandă statului parte:				
	(a) Să consolideze capacitatea mass-mediei și a funcționarilor	Activități incluse în planurile instituționale.	Consiliul Audiovizualului	Organizații mass-media	2021-2024

	publici relevanți cu privire la utilizarea limbajului sensibil la gen și să aplice interdicția de a utiliza limbaj sexist în Legea presei, Legea cu privire la publicitate și Codul audiovizualului;		Autorități publice centrale	Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare	
	(b) Să sporească gradul de conștientizare a publicului larg pentru a elimina stereotipurile discriminatorii bazate pe gen în ceea ce privește rolurile și responsabilitățile femeilor și ale bărbaților în familie și în societate;	Activități incluse în proiectul următorului document de politică publică în domeniul asigurării egalității de șanse între femei și bărbați.	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale	Autorități publice centrale Autorități publice locale Organizațiile societății civile, Partenerii de dezvoltare	2021-2024
	(c) Să accelereze adoptarea planului național de acțiuni pentru implementarea Strategiei intersectoriale de dezvoltare a abilităților și competențelor parentale și să asigure alocarea de resurse umane, tehnice și financiare corespunzătoare pentru implementarea acesteia;	Promovarea proiectului Planului național de acțiuni pentru implementarea strategiei intersectoriale privind dezvoltarea abilităților și competențelor parentale și asigurarea alocării resurselor umane, tehnice și financiare adecvate pentru punerea sa în aplicare.	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării	Autorități publice centrale Organizațiile societății civile, Partenerii de dezvoltare	2021-2024
	(d) Să continue eforturile de revizuire a programelor și manualelor școlare pentru a elimina orice stereotipuri discriminatorii pe bază de gen și să ofere programe de consolidare a capacităților pentru profesori, pentru a asigura că aceștia nu perpetuează și nu tolerează astfel de stereotipuri.	Includerea în Planul instituțional de acțiuni a activităților de revizuire a manualelor școlare în contextul reformei curriculare.	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării	Organizațiile societății civile, Partenerii de dezvoltare	2021-2024
Violența bazată pe gen împotriva femeilor					
9.	Reamintind observațiile sale finale anterioare (CEDAW/C/MDA/CO/4-				

	5 par. 20) și recomandarea generală Nr. 35 (2017) privind violența bazată pe gen împotriva femeilor, actualizând recomandarea generală Nr. 19, Comitetul recomandă ca statul parte:				
	(a) Să elimine barierele și stigma ce descurajează femeile să raporteze cazurile de violență bazată pe gen autorităților competente, inclusiv prin sensibilizarea și instruirea reprezentanților din domeniul justiției sau poliției;	Planul de acțiuni a Guvernului prevede elaborarea noului plan de acțiuni: (Obiectiv 6.9, activitatea 6.9.5) pentru anii 2021-2023 privind punerea în aplicare a Strategiei naționale de prevenire și combatere a violenței împotriva femeilor și a violenței în familie.	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Justiției Institutul Național al Justiției	Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare	2021-2024
	(b) Să aloce resurse suficiente pentru acordarea compensațiilor financiare victimelor violenței în familie în temeiul Legii Nr. 196/2016 și victimelor altor infracțiuni de violență bazată pe gen, în temeiul Legii Nr. 137/2016 cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor;	Activități incluse în planurile instituționale ale APC.	Ministerul Justiției Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale	Autorități publice centrale	2024
	(c) Să aloce resurse umane, tehnice și financiare corespunzătoare pentru implementarea eficientă a Strategiei naționale de prevenire și combatere a violenței față de femei și a violenței în familie (2018 - 2023) și a planului de acțiuni aferent, pentru a asigura că victimele violenței au acces la adăposturi și servicii de asistență, inclusiv la tratament, consiliere psihosocială și asistență juridică în orice parte a statului parte;	Planul de acțiuni a Guvernului prevede elaborarea noului plan de acțiuni: (Obiectiv 6.9, activitatea 6.9.5) pentru anii 2021-2023 privind punerea în aplicare a Strategiei naționale de prevenire și combatere a violenței împotriva femeilor și a violenței în familie. Asigurarea aplicabilității Metodologiei de aplicare a	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale Ministerul Justiției Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Educației, Culturii și Cercetării	Uniunea Avocaților Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare Autorități publice locale	2021

		Procedurii de organizare instituțională și de intervenție a lucrătorilor instituțiilor de învățământ preuniversitar în cazurile de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copilului aprobat prin Ordinul MECC nr. 858/2013.			
	(d) Să ofere finanțare corespunzătoare organizațiilor societății civile din regiunea transnistriană, ce oferă sprijin și asistență accesibilă și incluzivă femeilor victime ale violenței bazate pe gen și să depună în continuare eforturi pentru a sensibiliza autoritățile de facto din regiunea transnistriană cu privire la necesitatea de a asigura disponibilitatea acestor servicii;	Susținerea inițiativelor eligibile ale organizațiilor societății civile din regiunea transnistriană ce participă la competițiile de proiecte finanțate de către donatorii externi și prin care se acordă suport și asistență accesibilă și incluzivă femeilor victime ale violenței bazate pe gen, cu includerea și abordarea constantă a subiectului și în cadrul grupurilor de lucru sectoriale pentru promovarea măsurilor de consolidare a încrederii în vederea îmbunătățirii situației pe această filieră Ghidurile pentru solicitanți implementate în cadrul programelor de asistență corespunzătoare ajustate.	Cancelaria de Stat (Biroul politici de Reintegrare) Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale	Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare	2021-2024
	(e) Să îmbunătățească colectarea datelor privind toate formele de violență bazată pe gen, inclusiv violența economică și psihologică,	Revizuirea/ajustarea sistemelor de colectare a datelor.	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale	Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare	2021-2024

	dezaggregate în funcție de sex, vârstă, etnie, locație geografică, dizabilitate și relația dintre victimă și făptuitor, pentru a permite funcționarilor publici relevanți să monitorizeze eficacitatea legislației, a politicilor și practicilor relevante în prevenirea și reducerea violenței bazate pe gen;		Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Justiției Ministerul Educației, Culturii și Cercetării	Procuratura Generală	
	(f) Să accelereze ratificarea Convenției Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (Convenția de la Istanbul).	Conform Planului Național de Acțiuni pentru Drepturile Omului, se prevede: Elaborarea proiectului de lege privind ratificarea Convenției de la Istanbul pentru 2022. Recomandarea este inclusă în acțiunile de urmărire.	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale; Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Justiției Ministerul Educației, Culturii și Cercetării Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene	Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare	2022
Traficul și exploatarea prostituției					
10.	Comitetul recomandă statului parte:				
	(a) Să intensifice cooperarea între autoritățile de aplicare a legii și serviciile sociale în identificarea victimelor diferitelor forme de trafic și îndreptarea acestora către serviciile corespunzătoare;	Elaborarea noului Plan de acțiuni privind implementarea Strategiei de prevenire și combatere a traficului de ființe umane.	Cancelaria de Stat Autorități publice centrale	Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare	2021
	(b) Să consolideze reziliența femeilor din regiunea transnistriană și Găgăuzia, a femeilor fără acte și apatride și a femeilor de etnie romă față de trafic, prin promovarea oportunităților educaționale și de generare a veniturilor pentru femei și fete și familiile acestora;	Elaborarea noului Plan de acțiuni privind implementarea Strategiei de prevenire și combatere a traficului de ființe umane.	Cancelaria de Stat Autorități publice centrale	Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare	2021

	<p>(c) Să adopte proiectul Concepției Mecanismului național de referire pentru protecția și asistența victimelor infracțiunilor (2020-2030) și să consolideze serviciile de protecție și asistență accesibile victimelor, inclusiv servicii medicale, consiliere psihosocială și asistență juridică gratuite, adăposturi, programe de reabilitare și reintegrare, prin alocarea resurselor bugetare suficiente și cooperarea cu profesioniștii din domeniul sănătății și alți furnizori de servicii;</p>	<p>Acțiunea prevăzută în Planul de acțiuni al Guvernului: Dezvoltarea și promovarea conceptului Mecanismului Național de Referire pentru protecția și asistența victimelor infracțiunilor (Obiectivul 6.9, activitatea 6.9.3).</p>	<p>Ministerul Sănătății Muncii și Protecției Sociale</p>	<p>Autorități publice centrale Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare</p>	<p>2021</p>
	<p>(d) Să consolideze capacitățile poliției și ale altor ofițeri de aplicare a legii cu privire la metodele de investigare sensibile la dimensiunea de gen în cazurile de trafic;</p>	<p>Includerea activităților în Planul de acțiuni pentru perioada următoare (2021-2023) privind implementarea Strategiei de prevenire și combatere a traficului de ființe umane pentru anii 2018-2023.</p>	<p>Ministerul Afacerilor Interne</p>	<p>Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare</p>	<p>2021-2024</p>
	<p>(e) Să abroge Articolul 89(1) din Codul contravențional pentru decriminalizarea femeilor aflate în mediul prostituției și să ofere oportunități alternative de generare a veniturilor, programe educaționale și programe de ieșire din mediul prostituției;</p>	<p>Analiza practicilor judiciare, a bunelor practici internaționale, și după caz modificarea legislației.</p> <p>Acordarea serviciilor și măsurilor noi de ocuparea a forței de muncă, conform Legii nr.105/ 2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj.</p>	<p>Ministerul Justiției Ministerul Afacerilor Interne</p> <p>Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale (ANOFM)</p>	<p>Procuratura Generală Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare</p>	<p>2021-2024</p>

	(f) Să elimine stigmatizarea și discriminarea împotriva femeilor și fetelor aflate în mediul prostituției pentru a asigura că acestea au acces adecvat la îngrijiri medicale, la serviciile juridice și la adăposturi.	Includerea în Planurile instituționale a activităților de instruire a profesioniștilor	Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale	Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare	2021-2024
Participarea egală la viața politică și publică					
11.	Comitetul recomandă statului parte:				
	(a) Să adopte Legea cu privire la discursul de ură și să sporească protecția femeilor împotriva discursurilor de ură, inclusiv prin campanii de sensibilizare în rândul politicienilor, să monitorizeze utilizarea stereotipurilor discriminatorii și a limbajului sexist în discursul politic și să asigure remedii eficiente pentru victime;	Proiect de lege definitivat și prezentat Parlamentului pentru adoptare în lectură finală.	Ministerul Justiției	Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare	2022
	(b) Să adopte măsuri speciale temporare în conformitate cu Articolul 4(1) din Convenție și recomandarea generală Nr. 25 (2004) a Comitetului privind măsurile speciale temporare, inclusiv cotele statutare cu privire la reprezentarea femeilor în funcții de luare a deciziilor în serviciul public, serviciul extern și forțele de securitate și apărare;	Proiect de modificare a unor acte normative.	Cancelaria de Stat Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene Ministerul Apărării Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale	Autorități publice locale Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare	2021-2024
	(c) Să ofere stimulente partidelor politice pentru a desemna un număr egal de candidați de sex feminin și de sex masculin la alegeri, să consolideze sancțiunile pentru nerespectarea cotei minime de 40% și	Monitorizarea respectării prevederilor Legii nr. 113/2019 pentru modificarea unor acte legislative.	Ministerul Justiției Comisia Electorală Centrală Cancelaria de Stat Ministerul Sănătății,	Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare	2021-2024

	să prevadă programe speciale de recrutare pentru femei, inclusiv recrutarea preferențială a femeilor în serviciul public, după caz, acordând atenție deosebită femeilor din grupurile subreprezentate;	Stabilirea programelor speciale de recrutare pentru femei.	Muncii și Protecției Sociale		
	(d) Să consolideze capacitățile de organizare a campaniilor politice și abilitățile de leadership și să asigure accesul la finanțarea corespunzătoare a campaniilor pentru femeile candidate.	Includerea activității în Planul instituțional de acțiuni.	Comisia Electorală Centrală	Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare Partidele politice	2021-2024
Naționalitate					
12.	Comitetul recomandă statului parte să faciliteze înregistrarea nașterii copiilor născuți în regiunea transnistriană și Găgăuzia și a copiilor de etnie romă născuți în statul parte și dobândirea cetățeniei de către aceștia. De asemenea, Comitetul recomandă statului parte să sensibilizeze femeile din regiunea transnistriană și Găgăuzia, precum și femeile de etnie romă, cu privire la importanța înregistrării nașterilor și a cerințelor procedurale de obținere a cetățeniei.	Asigurarea implementării cadrului normativ modificat Elaborarea noului document de politică publică ce vizează susținerea populației de etnie romă.	Agenția Serviciilor Publice Agenția Relațiilor Interetnice Cancelaria de Stat (Biroul Politici de Reintegrare)	Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare Autorități publice locale	2021-2024
Educație					
13.	Cu referire la recomandarea generală Nr. 36 (2017) cu privire la drepturile fetelor și femeilor la educație, precum și la ținta 4.5 a Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă, Comitetul recomandă statului parte:				
	(a) Să încurajeze în continuare femeile și fetele să aleagă domenii netradiționale de studii și de	Planul instituțional anual de acțiuni.	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării	Organizațiile societății civile	2021-2024

	carieră, inclusiv știință, tehnologii, inginerie, matematică, tehnologii informaționale și drept, și să elimine stereotipurile tradiționale în rândul femeilor și fetelor și familiilor acestora, ce le pot descuraja să se înscrie în astfel de domenii de studii;		Instituțiile de Învățământ	Partenerii de dezvoltare	
	(b) Să intensifice eforturile de reducere a ratei abandonului școlar în rândul fetelor, inclusiv prin sensibilizarea părinților, liderilor comunității și a femeilor și fetelor cu privire la importanța educației pentru dezvoltarea lor personală și perspectivele de carieră;	Pentru a fi luate în considerare în procesul de elaborare a: - noului plan de acțiuni privind persoanele de etnie romă; - noului program privind educația incluzivă.	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării Agenția Relații Interetnice	Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare	2021-2024
	(c) Să ofere programe incluzive de reinserție în educație pentru femeile și fetele care au abandonat școala, inclusiv în zonele rurale și în cadrul comunităților de romi;	Elaborarea Programelor de reinserție în educație.	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării Agenția Relații Interetnice	Autorități publice locale Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare	2021-2024
	(d) Să asigure accesibilitatea infrastructurii școlare pentru femeile și fetele cu dizabilități și să ofere instruire continuă profesorilor și personalului din școli cu privire la educația incluzivă;	De luat în considerare recomandarea prenotată în procesul de dezvoltare a noului program pentru educație incluzivă.	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării Instituțiile de Învățământ	Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare	2021-2024
	(e) Să aloce resurse umane, tehnice și financiare corespunzătoare sectorului educației din zonele rurale pentru a asigura educație incluzivă de calitate și oportunități de formare profesională pentru femei și fete.	De luat în considerare recomandarea prenotată în procesul de elaborare a noii Strategii și Planului de acțiuni privind dezvoltarea educației profesionale.	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării	Autorități publice locale Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare	2020
Angajare în câmpul muncii					
14.	Comitetul atrage atenția asupra țintei 8.5 din cadrul Obiectivelor de				

	Dezvoltare Durabilă și recomandă statului parte:				
	(a) Să aplice efectiv principiul plată egală pentru muncă cu valoare egală, pentru a reduce și, în cele din urmă, a elimina disparitățile salariale între femei și bărbați, prin revizuirea periodică a salariilor din toate sectoarele, prin aplicarea metodelor analitice, sensibile la gen, de clasificare și evaluare a locurilor de muncă, efectuând inspecții regulate ale muncii și sondaje periodice privind salariile;	Reevaluarea periodică a condițiilor de salarizare în toate sectoarele, inclusiv prin aplicarea metodelor analitice, sensibile la gen, efectuarea inspecțiilor regulate ale muncii și sondajelor periodice privind salariile, în conformitate cu Programul de activitate a Guvernului pentru anii 2020-2023 (Hotărârea Guvernului nr. 636/2019).	Ministerul Finanțelor Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale Inspectoratul de Stat al Muncii	Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare	2021-2024
	(b) Să abroge Articolului 248 din Codul muncii pentru a elimina restricțiile de angajare a anumitor categorii de femei din profesiile enumerate, să treacă la evaluări individuale și să îmbunătățească condițiile de muncă în toate industriile;	Proiect de modificare a Codului muncii.	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale	Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare	2021
	(c) Să armonizeze definiția hărțuirii sexuale în legislația națională cu standardele internaționale aplicabile în domeniul drepturilor omului, inclusiv Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (Convenția de la Istanbul) și Convenția Organizației Internaționale a Muncii (OIM) privind eliminarea violenței și a hărțuirii în mediul profesional Nr. 190 din 2019;	Proiect de lege pentru modificare unor acte normative.	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale	Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova Confederația Națională a Patronatului	2024

	<p>(d) Să ofere judecătorilor, procurorilor, ofițerilor de poliție și altor reprezentanți ai forțelor de ordine instruire sistematică cu privire la aplicarea strictă a dispozițiilor legislației penale privind hărțuirea sexuală la locul de muncă.</p> <p>(d¹) sensibilizarea angajatorilor și a publicului larg cu privire la natura criminală a hărțuirii sexuale;</p>	<p>Planurile instituționale anuale.</p> <p>Activități de sensibilizare realizate în Planurile instituționale anuale</p>	<p>Institutul Național al Justiției Ministerul Justiției Consiliul Superior al Magistraturii Ministerul Afacerilor Interne Procuratura Generală</p> <p>Autorități publice centrale Autorități publice locale</p>	<p>Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare</p> <p>Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova Confederația Națională a Patronatului Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare</p>	<p>2021-2024</p> <p>2021-2024</p>
	<p>(e) Să promoveze repartizarea egală a responsabilităților familiale și casnice între femei și bărbați, inclusiv prin încurajarea bărbaților să-și ia concedii de paternitate și să sporească accesul la facilități de îngrijire a copiilor accesibile, incluzive și la un preț rezonabil;</p>	<p>Reflectarea în Planurile instituționale anuale de acțiuni și noul document de politică pe domeniul egalității de gen.</p>	<p>Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale Casa Națională de Asigurări Sociale</p>	<p>Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova Confederația Națională a Patronatului Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare</p>	<p>2022</p>
	<p>(f) Să consolideze protecția socială a femeilor liber profesioniste (auto-angajate) și să asigure accesul egal la indemnizații de maternitate ca și în cazul femeilor angajate;</p>	<p>În Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2020-2023, este prevăzută ca acțiune (1.18.4) efectuarea unei analize a cadrului legal în scopul îmbunătățirii</p>	<p>Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale Ministerul Justiției</p>	<p>Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare</p>	<p>2024</p>

		mecanismului de asigurare socială și medicală a reprezentanților profesiilor conexe justiției cu înaintarea propunerilor de modificare a cadrului normativ.			
	(g) Să monitorizeze utilizarea Articolului 86 din Codul muncii de către angajatori pentru a evita concedierile discriminatorii ale femeilor în etate;	Planurile instituționale de acțiuni.	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale Inspectoratul de Stat al Muncii	Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova Organizațiile societății civile	2024
	(h) Să ratifice Convenția Organizației Internaționale a Muncii (OIM) privind eliminarea violenței și a hărțuirii în mediul profesional nr. 190 din 2019.	Proiect de lege de ratificare.	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale	Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova Confederația Națională a Patronatului Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare	2024
Sănătate					
15.	Comitetul reamintește recomandările sale anterioare (CEDAW/C/MDA/CO/4-5, paragraful 32) și recomandă statului parte:				
	(a) Să majoreze salariile și să introducă stimulente pentru menținerea personalului medical calificat în statul parte, în special, în mediul rural, și să intensifice eforturile de combatere a corupției în instituțiile medicale;	Planul de acțiuni guvernamental pentru perioada 2019 - 2023 include următoarea activitate (6.11.3): Elaborarea și aprobarea proiectului documentului de	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale Agenția Națională pentru Sănătate Publică Compania Națională de Asigurări în Medicină	Centrul Național Anticorupție	2024

		politică publică în domeniul sănătății pentru 2020-2030.			
(b) Să asigure că femeile și fetele din grupurile defavorizate au acces la servicii de sănătate corespunzătoare și accesibile, inclusiv dreptul la servicii de sănătate sexuală și reproductivă, precum și la asigurări medicale, în special, în mediul rural;	Planul de acțiuni guvernamental pentru perioada 2019 - 2023 include următoarea activitate (6.11.3): Elaborarea și aprobarea proiectului documentului de politică publică în domeniul sănătății pentru 2020-2030.	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale Agenția Națională pentru Sănătate Publică Compania Națională de Asigurări în Medicină	Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare	2021-2024	
(c) Să aloce resurse umane, tehnice și financiare suficiente pentru combaterea bolilor transmisibile, în special a tuberculozei, precum și a bolilor netransmisibile și să îmbunătățească prevenirea, diagnosticarea precoce și tratamentul cancerului de sân și de col uterin, asigurând disponibilitatea echipamentului medical accesibil;	Planul de acțiuni guvernamental pentru perioada 2019 - 2023 include următoarea activitate (6.11.3): Proiect de act normativ domeniul sănătății pentru 2020-2030.	Ministerul Sănătății Muncii și Protecției Sociale Agenția Națională pentru Sănătate Publică Compania Națională de Asigurări în Medicină	Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare	2021-2024	
(d) Să sensibilizeze femeile și bărbații, fetele și băieții cu privire la contraceptivele moderne, în vederea reducerii sarcinii nedorite și a avortului nesigur;	Programul național privind sănătatea și drepturile sexuale și reproductive pentru perioada 2018 – 2022 și planul de acțiuni includ activități de sensibilizare. Proiect de act normativ domeniul sănătății pentru 2020-2030.	Ministerul Sănătății Muncii și Protecției Sociale Agenția Națională pentru Sănătate Publică Compania Națională de Asigurări în Medicină	Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare	2021-2024	
(e) Să introducă programe comprehensive de educație, corespunzătoare vârstei, privind sănătatea sexuală și reproductivă și drepturile fetelor și băieților, în	Programul național privind sănătatea și drepturile sexuale și reproductive pentru perioada 2018 – 2022 și planul de acțiuni includ activități privind	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării Ministerul Sănătății Muncii și Protecției Sociale	Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare	2022	

	curricula școlară la toate nivelurile de educație;	educația, programele școlare etc. Proiect de act normativ domeniul sănătății pentru 2020-2030.			
	(f) Să elimine discriminarea și stigmatizarea femeilor care trăiesc cu HIV/SIDA prin sensibilizarea și extinderea programului privind prevenirea și controlul HIV/SIDA în rândul femeilor din grupurile defavorizate, în special, al femeilor transgender.	Planul de acțiuni al Guvernului pct. 6.13.1: Dezvoltarea și aprobarea programelor naționale în domeniul bolilor transmisibile (HIV, TBC, hepatită) și al bolilor netransmisibile. Recomandare care trebuie luată în considerare în procesul de elaborare a noului document de politică pe domeniu.	Ministerul Sănătății Muncii și Protecției Sociale Compania Națională de Asigurări în Medicină	Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare	2021
Beneficii economice și sociale					
16.	Cu referire la ținta 5.A din cadrul Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă, Comitetul recomandă statului parte:				
	(a) Să extindă acoperirea schemelor de protecție socială existente la femeile aparținând grupurilor defavorizate, inclusiv femeile de etnie romă și femeile din mediul rural, precum și la femeile care sunt la pensie, aflate în situație economică dificilă, să consolideze finanțarea pentru astfel de scheme și să asigure că schemele de protecție socială sunt sensibile la gen;	Planul anual instituțional.	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale	Casa Națională de Asigurări Sociale Compania Națională de Asigurări în Medicină Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare	2021-2024
	(b) Să asigure accesul femeilor la împrumuturi și alte forme de creditare financiară și să extindă domeniul de aplicare al programelor de	Hotărâre de Guvern privind extinderea Programului "Femei în Afaceri" aprobată.	Ministerul Economiei și Infrastructurii Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului	Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare	2021-2023

	antreprenoriat pentru femei, inclusiv pentru femeile din grupurile defavorizate, în special, femeile cu dizabilități;	Planuri anuale instituționale de acțiuni elaborate.	Întreprinderilor Mici și Mijlocii		
	(c) Să ratifice Convenția privind normele minime de securitate socială a Organizației Internaționale a Muncii (OIM) Nr. 102/1952.	Proiect de lege privind ratificarea tratatului internațional.	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale	Organizațiile societății civile Partenerii de dezvoltare	2021-2024
Femei din mediul rural					
17.	Reamintind recomandarea generală Nr. 34 (2016) cu privire la drepturile femeilor din mediul rural, Comitetul recomandă statului parte:				
	(a) Să îmbunătățească eforturile pentru a asigura accesul eficient al femeilor din mediul rural la justiție, educație, îngrijire medicală, apă de calitate corespunzătoare, terenuri agricole, tehnologii agricole, credite financiare;	Planuri anuale instituționale de acțiuni.	Ministerul Justiției, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale Ministerul Economiei și Infrastructurii	Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii Banca Națională a Moldovei Autorități publice locale	2021-2024
	(b) Să elimine barierele și obstacolele cu care se confruntă femeile din mediul rural pentru a-și lansa propria afacere și pentru a crea oportunități de muncă adecvate, cu salarii decente pentru acestea;	Organizarea Forumului Femeilor din Moldova în vederea îmbunătățirii dialogului public-privat	Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii	Platforma Națională a Femeilor din Moldova Autorități publice locale Organizațiile societății civile	2021-2024

				Parteneri de Dezvoltare	
	(c) Să asigure că femeile și fetele din mediul rural au acces la servicii sigure de avort și consiliere post-avort în mod egal cu femeile din mediu urban și că toate costurile aferente acestor servicii sunt acoperite de asigurarea medicală.	Programul național privind sănătatea și drepturile sexuale și reproductive pentru perioada 2018 – 2022. Proiect de act normativ domeniul sănătății pentru 2020-2030.	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale Compania Națională de Asigurări în Medicină	Organizațiile societății civile Parteneri de Dezvoltare	2021-2024
Grupuri de femei defavorizate					
18.	Comitetul recomandă statului parte:				
	(a) Să consolideze evaluarea și monitorizarea Planului de acțiuni pentru susținerea populației de etnie romă din Republica Moldova (2016 - 2020) și al Programului național de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități (2017 - 2022), în vederea promovării incluziunii sociale a femeilor de etnie romă și a femeilor cu dizabilități;	Elaborarea Rapoartelor de evaluare și monitorizare.	Agencia Relații Interetnice Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale	Organizațiile societății civile Parteneri de Dezvoltare	2021-2023
	(b) Să susțină finanțarea adecvată a organizațiilor societății civile care oferă servicii de reabilitare pentru femeile care consumă droguri;	Implementarea Strategiei naționale antidrog pentru anii 2020-2027 și a Planului național de acțiuni antidrog pentru anii 2020-2021 (HG nr. 233/2020)	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale Autorități publice centrale	Autorități publice locale Organizațiile societății civile	2021-2024
	(c) Să protejeze femeile și fetele cu dizabilități împotriva abuzurilor și violenței, monitorizând și instituind în mod regulat mecanisme confidentiale independente de depunere a plângerilor în toate	Elaborarea Rapoartelor anuale de monitorizare.	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale Agencia Națională Asistență Socială	Autorități publice locale Organizațiile societății civile Parteneri de dezvoltare	2021-2024

	instituțiile rezidențiale și spitalele de psihiatrie și să asigure că nu se vor efectua proceduri medicale asupra acestora fără consimțământul liber, prealabil și informat al acestora;		Centrele de plasament temporar/Instituțiile rezidențiale Spitalele de psihiatrie		
	(d) Să îmbunătățească condițiile din instituțiile de detenție în care se află femeile private de libertate și să asigure accesul adecvat la produse de îngrijire a sănătății și de igienă personală pentru femeile aflate în detenție, în conformitate cu Regulile ONU pentru tratamentul femeilor deținute și măsurile neprivative de libertate pentru femeile infractoare (Regulile de la Bangkok; rezoluția Adunării Generale 65/229).	Elaborarea Planurilor anuale instituționale. Modificarea normativelor pentru întreținerea instituțiilor penitenciare.	Ministerul Justiției Administrația Națională a Penitenciarelor Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale Compania Națională de Asigurări în Medicină Agenția Națională de Sănătate Publică	Organizațiile societății civile Parteneri de dezvoltare	2021-2024
Căsătoria și relațiile de familie					
19.	Reamintind paragraful 40 din observațiile sale finale anterioare (CEDAW/C/MDA/CO/4-5) și recomandările sale generale Nr. 21 (1994) privind egalitatea în căsătorie și relațiile de familie și Nr. 29 (2013) cu privire la consecințele economice ale căsătoriei, relațiilor de familie și desfacerea acesteia, Comitetul recomandă statului parte:				
	(a) să ia în considerare modificarea Articolului 14 din Codul familiei pentru a elimina orice excepție de la vârsta matrimonială minimă legală de 18 ani și a continua eforturile de sensibilizare a comunităților de romi asupra efectelor negative ale căsătoriei	Analiză a bunelor practici și a soluțiilor legislative din alte state, și după caz modificarea legislației.	Ministerul Justiției Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale Ministerul Educației, Culturii și Cercetării	Organizațiile societății civile Parteneri de dezvoltare	2021-2024

	copiilor asupra sănătății și bunăstării femeilor și fetelor și cu privire la accesul acestora la educație și angajare;				
	(b) Să modifice Articolul 24 din Codul civil și Codul familiei pentru a asigura femeilor cu dizabilități psihosociale și/sau intelectuale dreptul de a se căsători și de a-și exercita responsabilitățile parentale;	Să analizeze cadrul normativ, practica altor state și să elimine piedicile nejustificate în exercitarea de către femeile cu dizabilități psihosociale și/sau intelectuale a dreptului lor de a se căsători și de a-și exercita responsabilitățile parentale.	Ministerul Justiției		2021-2024
	(c) Să abroge cerințele obligatorii de mediere în cadrul procedurilor de divorț, în cazurile ce implică violență în familie și, respectiv, să modifice Codul de procedură civilă;	Proiect de modificare a unor acte normative.	Ministerul Justiției Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale	Organizațiile societății civile Parteneri de dezvoltare	2021-2024
	(d) Să înlăture barierele și obstacolele cu care se confruntă văduvele în exercitarea drepturilor de moștenire.	Efectuarea unei analize a cadrului normativ.	Ministerul Justiției Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale	Organizațiile societății civile Parteneri de dezvoltare	2021-2024
Colectarea și analiza datelor					
20.	Comitetul apreciază datele statistice furnizate de statul parte împreună cu cel de-al șaselea raport periodic și răspunsurile scrise cu privire la lista de probleme și întrebărilor ridicate de grupul de lucru pre-sesiune. Cu toate acestea, Comitetul recomandă statului parte să-și îmbunătățească sistemul de colectare a datelor, care să fie dezagregate în funcție de sex, vârstă, dizabilitate, etnie, locație geografică și alți factori relevanți și să includă	Planurile anuale instituționale de acțiuni.	Biroul Național de Statistică Autoritățile publice centrale Autoritățile publice locale	Organizațiile societății civile Parteneri de dezvoltare	2021-2024

	astfel de date statistice și analize în următorul raport periodic.				
Ratificarea altor tratate					
21.	Comitetul constată că aderarea statului parte la cele nouă instrumente internaționale majore privind drepturile omului ar permite într-o mai mare măsură femeilor să beneficieze de drepturile omului și libertățile fundamentale în toate aspectele vieții. Prin urmare, Comitetul încurajează statul parte să ratifice Convenția internațională cu privire la protecția tuturor persoanelor împotriva dispariției forțate și Convenția internațională privind protecția drepturilor tuturor lucrătorilor migranți și ale membrilor familiilor acestora, la care nu este încă parte.	Realizarea studiilor de fezabilitate și după caz, elaborarea proiectelor de lege pentru armonizare și ratificare.	Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale	Organizațiile societății civile Parteneri de dezvoltare	2021-2024
Acțiuni subsecvente observațiilor finale					
22.	Comitetul solicită statului parte să furnizeze, în termen de doi ani, informații scrise cu privire la măsurile întreprinse pentru implementarea recomandărilor cuprinse în alineatele 15 (a), 23 (f), 27 (a) și 41 (c) de mai sus.		Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene Autorități publice centrale	Organizațiile societății civile Parteneri de dezvoltare	2022
Pregătirea următorului raport					
23.	Comitetul solicită statului parte să transmită cel de-al șaptelea raport periodic, care urmează să fie prezentat în februarie 2024. Raportul	Raport periodic elaborat.	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale	Autorități publice locale Organizațiile societății civile	2024

	ar trebui să fie prezentat la timp și să acopere întreaga perioadă până la momentul prezentării sale.		Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene Autorități publice centrale	Parteneri de dezvoltare	
--	---	--	---	-------------------------	--